

Foie de parcurs pentru europenizarea mass-media pentru noua Comisie parlamentară pentru cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media

1. Reforma audiovizualului public

- A. Elaborarea și adoptarea unor bugete pentru o perioadă mai mare decât cea a guvernării. Este important ca Parlamentul să se implice mai activ în procesul de elaborare a bugetului IPNA Compania “Teleradio-Moldova”. Activitatea Parlamentului în raport cu audiovizualul public ar trebui să depășească practica deja instituționalizată de a reacționa sau a lua o atitudine în legătură cu politica Companiei. Cu alte cuvinte, Legislativul ar trebui să se implice mai activ în ceea ce ține de necesitățile financiare și tehnice ale IPNA “TRM” pentru a asigura buna funcționare a acesteia.
- B. Comisia de specialitate ar putea fi inițiatoarea fie a audierilor parlamentare ale proiectului privind finanțarea Companiei “Teleradio-Moldova”, fie ale unor dezbateri publice. Astfel, ar putea contribui, dar și solicita, ca necesitățile Companiei să fie reale și exacte, ca și costurile lor.
- C. Introducerea taxei de abonament pentru serviciile publice de radiodifuziune. Această posibilitate este sugerată de experții locali și internaționali și este prezentată drept o soluție în „Direcțiile strategice de dezvoltare a TRM pentru anii 2010-2015”. Această măsură ar putea consolida capacitățile financiare ale instituției și independența sa editorială față de ingerințele politicului.
- D. Solicitarea rapoartelor periodice de gestionare a resurselor financiare, așa încât publicul plătitor de impozite să știe ce face serviciul public de radiodifuziune, care sunt obiectivele pe termen lung și imediat, standardele și normele de conduită, reușitele și provocările, inclusiv tentativele de imixtiune ale factorilor politici în politica editorială.

2. Reforma Consiliului Coordonator al Audiovizualului

- A. Instituirea principiului de responsabilizare individuală și colectivă a membrilor CCA, pentru a evita angajarea politică a acestor persoane, inclusiv demisia în caz de nerespectare a legislației care reglementează sectorul. Exercițarea promptă a controlului parlamentar față de CCA și audierea membrilor CCA în caz de nerespectare a legislației audiovizuale.
- B. Asigurarea transparenței procesului de acordare și retragere a licențelor de emisie și a frecvențelor disponibile și disponibilizate. Publicarea obligatorie a anunțurilor despre concursurile de acordare a licențelor de emisie și a frecvențelor în ziarele naționale cu cel mai mare tiraj. Asigurarea respectării obligației de a motiva orice decizie adoptată de CCA. Revizuirea Regulamentului prin care sunt partajate

frecvențele de o așa manieră, încât criteriile să fie măsurabile, iar rezultatele concursului – previzibile conform criteriilor, și nu a culorii politice a participanților la concurs.

- C. O mai bună comunicare între Comisie și membrii CCA, pentru a evita situațiile în care raportul CCA este respins sau membrii CCA acuză Comisia de imixtiune în activitatea sa. Stabilirea unei platforme de colaborare.
- D. Contribuirea la a identifica o soluție legală pentru cazul UTA Găgăuzia, când executivul autonomiei și-a atribuit funcțiile Consiliului Coordonator al Audiovizualului și eliberează licențe operatorilor locali de televiziune prin cablu.
- E. Insistența ca CCA să consulte societatea civilă la elaborarea Regulamentelor de reflectare a campaniilor electorale. CCA urmează să adopte o decizie prin care să reglementeze separarea evenimentelor cu participarea înalților demnitari de stat pe perioada campaniei electorale, astfel încât să se facă diferență între un material electoral și unul care ține nemijlocit de activitatea oficialilor.

3. Transparența finanțării mass-media

- A. Elaborarea unui mecanism eficient care ar asigura publicarea informațiilor privind sursa și valoarea donațiilor, inclusiv a celor nefinanciare; precum și referitor la persoanele care dețin și influențează politica editorială a mijloacelor de informare în masă respective.
- B. Supravegherea elaborării de către Consiliul Coordonator al Audiovizualului a unei instrucțiuni, care să explice detaliat ce vor include datele despre proprietari și sursele de finanțare, la care se face referință în art.7 și 23 al Codului audiovizualului al Republicii Moldova.
- C. Supravegherea elaborării de către CCA a unor acte normative și explicative pentru a concretiza prevederi generale legate de transparența finanțării, cum ar fi mecanisme antimonopol, pentru a evita concentrarea proprietății media.
- D. Introducerea în cadrul legal național a prevederilor menite să asigure transparența și accesul liber la informația cu privire la proprietățile mass-media, inclusiv la informațiile despre tirajele de presă și structurile de holding mass-media existente în Moldova.

4. Politici de stimulare a dezvoltării media independente

- A. Revizuirea abordării de a reglementa toate aspectele ce țin de mass-media și intervenția legislativă doar acolo unde autoreglementarea exercitată de breasla jurnalistică eșuează.
- B. Audierea CCA referitor la mecanismul de implementare a Codului de conduită al radiodifuzorului.
- C. Promovarea producției autohtone.

- D. Accelerarea procesului de trecere la televiziunea analogică la cea digitală în termenele de până la 16 iunie 2015- termenul prevăzut de acordul Geneva-06, inclusiv faptul că anumite pături social-vulnerabile ale societății vor trebuie să fie asigurate gratuit cu aparatajul necesar în acest sens.
- E. Formularea unei politici clare în gestionarea spectrului de frecvențe, ținând cont de fragmentarea actuală. Comisia trebuie să solicite Comisiei de stat pentru frecvențe radio, ministerelor de profil, CCA și Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației elaborarea unor principii de natură să ducă la rezolvarea problemelor legate de tranziția spre televiziunea digitală, a strategiilor de implementare a serviciilor în bandă largă, altor tehnologii și servicii noi creează dificultăți în utilizarea eficientă a spectrului de frecvențe.

5. Optimizarea cadrului legal

- A. Abrogarea Legii presei.
- B. Adoptarea unui nou Cod al audiovizualului.
- C. Completarea Legii cu privire la publicitate cu
- prevederi exprese privind utilizarea banilor publici pentru publicitate publică și socială (art.21), în baza unor criterii obiective, imparțiale și nediscriminatorii;
 - o noțiune nouă și anume „publicitate publică – publicitate achiziționată din bani publici”;
 - reglementarea diferenței dintre „publicitatea comercială” și „publicitatea publică”, care să prevadă o serie de obligații pentru sectorul public.
- D. Modificarea Legii cu privire la achizițiile publice în vederea:
- garantării accesului publicului la o serie de informații, prevăzute în:
 - declarațiile de confidențialitate și imparțialitate, semnate de membrii grupurilor de lucru pentru achiziții ale autorităților contractante (în cadrul achizițiilor publice mass-media) – art.14 alin.(3);
 - documentele prin care se certifică datele de calificare ale operatorilor economici (participanți la achizițiile publice mass-media) – art.16 alin.(1);
 - deciziile de atribuire a contractelor de achiziții publice mass-media – art.22 alin.(2);
 - informațiile ce țin de contractele de achiziții publice mass-media atribuite – art.22 alin.(3) din Lege;
 - înștiințarea privind respingerea tuturor ofertelor în cadrul achizițiilor publice mass-media – art.29;
 - dosarul achiziției publice mass-media – art.32 alin.(1);
 - informația documentată privind examinarea, evaluarea și compararea ofertelor în cadrul achizițiilor publice mass-media – art.44 alin.(9);
 - darea de seamă privind procedura de achiziție publică mass-media – art.70 alin.(1);
 - instituirii obligației exprese de a publica pe pagina-web a Agenției Rezerve Materiale copiile contractelor de achiziții publice mass-media și copiile dărilor de seamă privind realizarea achizițiilor publice mass-media de valoare mică;
 - instituirii obligației autorităților contractante de a elabora, adopta și publica pe pagina-web a Agenției Rezerve Materiale a raportului de evaluare a achiziției publice mass-media.
- E. Adoptarea Legii cu privire la ajutoarele de stat pentru publicațiile periodice, prin care să fie reglementată susținerea și promovarea de către stat a dezvoltării economice a publicațiilor periodice și a independenței editoriale a publicațiilor periodice, protejării de către autoritățile și instituțiile publice a concurenței loiale, combaterii activității autorităților administrației publice de limitare a concurenței în domeniul presei scrise. E nevoie de a trasa criterii exacte și clare și de transparență, dacă statul decide că ar vrea să susțină presa.
- F. Completarea legii bugetare anuale cu prevederi, prin care presa de importanță socială să beneficieze de subsidii pentru acoperirea cheltuielilor de distribuție.

Aceste propuneri au fost elaborate în cadrul proiectului european „Dezvoltarea și promovarea unui climat mediatic modern în Republica Moldova”, implementat de IDIS „Viitorul”.